

Fina Miralles Paraules Fèrtils 1972 - 2017

A cura de Maia Creus i Pilar Bonet

Coincidint amb la gran exposició “Soc totes les que he sigut” al MACBA, aquesta exposició a La Casa Elizalde es proposa com un esdeveniment que amplia i aprofundeix en la vida i obra de Fina Miralles (Sabadell, 1950).

Una mirada centrada en un aspecte fonamental i poc conegut en l'itinerari creatiu de Fina Miralles: la relació entre escriptura, dibuix i pintura. Tres universos en connexió. Com el moviment de l'aire, el pol·len de les flors o el reflux de les aigües marines, en l'obra de Fina Miralles la paraula i la imatge configuren òrbites d'energia en continua retroalimentació.

La mostra presenta dietaris i llibretes manuscrites fruit de les “converses amb mi mateixa”, tal com les anomena. També quaderns de viatge amb dibuixos i pintura realitzats durant els anys d'exili interior i geogràfic. Obres de petit format que són l'inici de processos creatius. A sala també podem veure cinc pintures sobre tela que formen part del gran cicle Memorial, realitzat per l'artista l'any 1996 com a final d'un procés artístic, personal i humà: “Jo he fet la pintura i la pintura m'ha fet”.

Aquest procés de treball sobre paper es va iniciar a partir de l'any 1984 de retorn del viatge a Sud-Amèrica i va marcar un abans i un després en el seu itinerari vital i creatiu.

Abraçada a un arbre mil·lenari i acollida per les mares índies aimares, supervivents d'una ancestral cultura indígena, Fina Miralles inicia un viatge al fons de si mateixa deixant-se conduir pel sentiment de fusió amb la Natura, que ella reviu com a realitat primordial que la humanitat ha oblidat. Un gir descrit per l'artista com el “viatge de terra cap endins al cel, del cel al mar, de la ment a l'esperit”. Experiència espiritual que es va obrint pas a través de la contemplació, el silenci, la llum de la paraula i la imatge inspirada.

En aquest moment crucial de la seva vida, Fina Miralles pren la decisió d'abandonar el món de l'art que havia heretat: “No sóc escriptora, escric”; no sóc pintora, pinto”; “segueixo el dictat de les formes”. Lluny de l'ego, viu l'acte creatiu com un do de resonàncies còsmiques i la pràctica artística com un canal de mediació: “Sóc una mà educada que sap dibuixar i pintar. Poso la mà a disposició. No vull intervenir en res, el meu ego el mantinc separat”.

El desig de Fina Miralles és assolir la pinzellada impersonal. A partir d'ara el blanc del paper o la tela deixen de ser suport expressiu per esdevenir espai on viatgen les formes del vent, els moviments de l'aigua, l'energia còsmica, l'arbre de la vida, la muntanya sagrada, el déu arbre, les sirenes i les mil cares de l'aigua.

La artista recrea la visió interior dels ocells, ànimes i esperits lliures, i l'òliba, mestressa de la nit que li parla de la Mare.

En aquests dibuixos, es retroba amb la gran tradició del llenguatge simbòlic de les antigues cultures orientals. El paper esdevé el buit on habitar; un espai de fusió que permet levitar, volar, abandonar l'ull físic i veure amb el sentiment: "L'invisible en allò visible". Com una trena indestriable, escriptura, imatge i vida en nuen per fer de l'art un camí de coneixement i emancipació: "Un treball solitari que et despulla i t'ensenya".

"La naturalesa ha estat la meva mestra, tot ho he après d'ella", escriu l'artista. I és així com, "deixant-me portar de la seva mà", es lliura al llenguatge del símbol inspirat per les seves mil i una capes de sentit. Tal com la viu i compren Fina Miralles, la pintura no és un treball personal sinó una veritat que pertany a tothom. En un quadern de dibuix de l'any 1990 hi escriu: "Em sento com la recollidora de l'ànima humana, com si en mi hi fossin tots, com una capsa màgica on hi ha el més sagrat tresor, el saber diví de la humanitat per portar-lo qui sap a on, després de donar-lo de nou sobre la terra per tota l'eternitat".

A l'exposició també es pot escoltar la veu de Fina Miralles que ens permet atendre les paraules escrites i els dibuixos ingràvids com un ressò de la mateixa ànima. Sortides del fons del museu, les paraules, els dibuixos i la pintura de Fina Miralles, mostren la "fortalesa de la fragilitat".

Ara, tots aprenem d'aquesta dona artista. Una dona sàvia del segle XX que ens ofereix lectures indispensables per al segle XXI sobre el nostre arrelament a la natura, la cura de la terra d'on venim, el do visionari i la necessitat de posar en relació la vida material i la vida espiritual en una cultura excessivament centrada en la productivitat, l'individualisme i el model patriarcal.

Maia Creus i Pilar Bonet

L'exposició "Fina Miralles. Paraules Fèrtils 1972-2017" és l'adaptació de la mostra produïda pel Museu d'Art de Sabadell (2018) que es va celebrar amb motiu de l'edició en quatre volums de l'arxiu textual de Fina Miralles. Els llibres, publicats per la Fundació Ars, són el resultat de la recerca duta a terme per Maia Creus entorn de l'escriptura de Fina Miralles al llarg de 45 anys i que ara es presenten de nou a La Casa Elizalde.

Hi col·laboren

Museu d'Art de Sabadell - Ajuntament de Sabadell, Fundació Ars i [V-W] Visionary Women Research Group.

Segueix-nos

#FinaMiralles #paraulesfèrtils #elizaldeexposicions
@finamiralles.art
@visionarywomenart
@casaelizalde_artsvisuals

* Si estàs interessat/da en adquirir la publicació *Fina Miralles. Paraules fèrtils 1972-2017* (Maia Creus [ed.], Fundació Ars, 2018) et pots posar en contacte amb nosaltres a través del correu electrònic: exposicions@casaelizalde.com

Altres publicacions recents sobre l'obra de l'artista Fina Miralles, com el llibre *Germinal* o el catàleg *Soc totes les que he sigut* les podeu trobar a la llibreria Documenta, al c/Pau Claris 144 (entre els carrers València i Aragó).

ACTIVITATS RELACIONADES

Dimecres 10 de març a les 19 h

VISITA COMENTADA

A càrrec de Maia creus i Pilar Bonet, comissàries de l'exposició.

Dimecres 17 de març a les 19 h

LA MEVA VIDA ÉS L'ACOMPLIMENT D'UN DESIGNI

Lectura i comentari de textos autobiogràfics de Fina Miralles a càrrec de Maia Creus.

Dimecres 24 de març a les 19 h

LA FORTALESA DE LA FRAGILITAT

Visita i conversa a càrrec de Pilar Bonet.

Entrada lliure. Aforament limitat.

Pots reservar la teva entrada a través del web casaelizalde.com

HORARIS

De dilluns a divendres de 10 a 14 h i de 16 a 20 h

Centre Cultural La Casa Elizalde

València, 302

08009 Barcelona

Tel. 93 488 05 90

casaelizalde@casaelizalde.com

www.casaelizalde.com